

แนวทางการพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในยุคชีวิต
วิถีใหม่ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
(COVID-19) ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา
มัธยมศึกษาสุรินทร์

GUIDELINES FOR THE STUDENT SUPPORT SYSTEM
DEVELOPMENT IN THE NEW NORMAL ERA BASED ON
CORONAVIRUS DISEASE 2019 PANDEMIC (COVID-19) IN
SCHOOLS UNDER THE SURIN SECONDARY EDUCATIONAL
SERVICE OFFICE

¹สุชาดา คำขาว และ ²วสันต์ชัย กากแก้ว
¹Suchada kamkao, and ²Wasanchal Kakkaew

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์, ประเทศไทย
Surindra Rajabhat University, Thailand.

¹suchada17283@gmail.com

Received November 10, 2022; Revised November 25, 2022; Accepted December 30, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ความมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ 2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และปัญหาของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนา การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคชีวิตวิถีใหม่ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและ

¹นักศึกษานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์จำนวน 339 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นครูโดยการเทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan. และใช้เทคนิคการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสัมภาษณ์แบบ แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และปัญหา และแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของแนวทางการพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคชีวิตวิถีใหม่ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.91 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยปรากฏผลดังนี้

1.ศึกษาองค์ประกอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ พบว่าจากการสัมภาษณ์เพื่อทราบองค์ประกอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานศึกษาจากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) มี 5 องค์ประกอบ 1) ด้านรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 5) ด้านการส่งต่อ

2.ศึกษา สภาพปัจจุบันของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและสภาพปัญหาของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3.การศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคชีวิตวิถีใหม่ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ 5 องค์ประกอบ 19 ตัวชี้วัด พบว่า ตัวชี้วัดโดยรวมมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : แนวทางพัฒนา,ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน,ยุคชีวิตวิถีใหม่

Abstract

This purpose of this research were 1) to identify the elements of the school's student support system (SSSS) in the COVID - 19 epidemic crisis under Surin Secondary Educational Service Area office (SSES AO) 2) to study the current condition and problems of the SSSS in the COVID-19 epidemic crisis under the SSES AO 3) to find out guidelines for the SSSS development in the new normal under the SSES AO The sampling groups, selected by means of a proportional stratified random sampling, the Krejcie and Morgan

random sampling techniques, comprised of school administrators and teachers. The informants were 339 school administrators and teachers. The research instruments used in this research consisted of the SSSS interview form, the current and desirable conditions of the SSSS questionnaire, and appropriateness, possibility, and usage assessment form. All questionnaires were at a 0.91 level. The obtained data were analyzed with the use of means, frequency, percentage, and standard deviation.

The findings were as follows:

1. There were 5 elements ; 1) The recognition of individual students. 2) The student screening 3) The promotion and development of student 4) The Prevention and resolution 5) The Student transfer. The interviewing form was used for interviewing the best practice school under the SSES AO.

2. The current condition of the SSSS in the COVID-19 epidemic crisis under the SSES AO was at a moderate level in all areas and the desirable condition of the SSSS in the COVID-19 epidemic crisis under the SSES AO was at higher level in all areas.

3. The overall 5 elements and 19 indicators were at the highest level on appropriateness, probability and usage of guidelines for developing the SSSS in the COVID-19 epidemic crisis under the SSES AO.

Keywords : development guidelines, student support system, the new normal

บทนำ

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 หมวด 1 มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข หมวด 4 มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนา ตามธรรมชาติและตามศักยภาพ มาตรา 26 ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกต พฤติกรรมการเรียน การร่วม กิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2553 : 2-15)

การดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนได้พัฒนาเต็มศักยภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะในการดำรงชีวิต จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่ายในโรงเรียน ให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาของนักเรียน เพราะการพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษา

นั้น นอกจากจะดำเนินการ ด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและการช่วยเหลือแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกมิติ ทั้งด้านการสื่อสาร เทคโนโลยี ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของสารเสพติด ปัญหาครอบครัว ปัญหาการแข่งขันทุกรูปแบบ ก่อให้เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด ซึ่งล้วนแต่เป็นผลเสียต่อสุขภาพจิตและสุขภาพกาย ของทุกคน จนนำไปสู่การเกิดปัญหาและสภาวะวิกฤติทางสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ. 2553 : 11)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ได้กล่าวการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการจัดการเรียนการสอนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการ ดำเนินงานของโรงเรียนนอกจากจากดำเนินงานตาม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 5 ขั้นตอน คือขั้นตอนที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลขั้นตอนที่ 2 การคัดกรอง นักเรียน ขั้นตอนที่ 3 การส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนขั้นตอนที่ 4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา และขั้นตอนที่ 5 การส่งต่อนักเรียนให้ผู้เชี่ยวชาญทางโรงเรียนควรเตรียมตัวให้พร้อมในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ที่สอดคล้องกับมาตรการป้องกันการระบาดพร้อมกับเตรียมมาตรการต่าง ๆ เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้เรียนได้รับผลกระทบจากรูปแบบการเรียนที่เปลี่ยนไป โดยควรดำเนินการ 6 ประการดังนี้ประการที่ 1 กำหนดมาตรการเปิด-ปิดโรงเรียนให้สอดคล้อง และยืดหยุ่นตามความรุนแรงของการระบาดของไวรัส โควิด-19 ประการที่ 2 ปรับปรุงห้องเรียนให้เป็น “ห้องเรียน ปลอดภัย ห่างไกล โควิด-19” โดยกำหนดแนวทางให้โรงเรียนทุกแห่งสำรวจความพร้อมของห้องเรียน ประการที่ 3 สำรวจความพร้อมการเรียนทางไกลของเด็ก เพื่อประเมินความ เสี่ยง ประการที่ 4 จัดเตรียมอุปกรณ์ให้แก่เด็กที่มีความเสี่ยงที่จะเสียโอกาสจากการเรียน ทางไกลประการที่ 5 ใช้มาตรการทางสาธารณสุข และมาตรการทางสังคม เพื่อป้องกันการแพร่ระบาด ประการที่ 6 สื่อสารให้ผู้ปกครองทราบความจำเป็นของมาตรการเปิด-ปิดโรงเรียน รวมทั้ง ให้คู่มือสนับสนุนเด็กสำหรับการเรียนทางไกล และการดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และแนวทางการเตรียมตัวให้พร้อมในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่เป็นแนวทางที่ดีในการดูแล นักเรียน ดังนี้ ต้องมีการเตรียมการก่อนเปิดเรียนต้องตรวจสอบสถานที่ซ่อมแซมปรับปรุงทำความสะอาดอาคารอยู่ในสภาพดีพร้อมใช้งาน ต้องการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลจัดทำประวัตินักเรียน ด้วยการออกเยี่ยมนักเรียนถึงบ้านนักเรียนเพื่อเป็นการเก็บข้อมูลด้วย มีการคัดกรองและการ ป้องกัน ทั้งนี้ทางโรงเรียนได้ทำตามมาตรการของกระทรวงศึกษาธิการ ต้องมีการส่งเสริมและ พัฒนานักเรียนทั้งนี้ทางโรงเรียนได้ทำตามมาตรการของกระทรวงศึกษาธิการ

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคชีวิตวิถีใหม่ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลให้แต่ละโรงเรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคชีวิตวิถีใหม่ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และปัญหาของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคชีวิตวิถีใหม่ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคชีวิตวิถีใหม่ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุรินทร์จำนวน 339 คน ซึ่งประกอบไปด้วย ผู้บริหาร 9 คนและครู 330 คนโดยกำหนดกลุ่มประชากรส่วนใหญ่เป็นครูโดยการเทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan. และใช้เทคนิคการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) สำหรับสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน

2.2 แบบสอบถามศึกษาสภาพปัจจุบัน และปัญหาของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์แบ่งเป็น 3 ตอน มีจำนวน 5 องค์ประกอบ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีการของลิเคิร์ท (Likert)

2.3. แบบยกร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคชีวิตวิถีใหม่ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ใน

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์โดยผู้วิจัยนำข้อมูลจากการศึกษาที่ได้จากระยะที่ 1 และ 2 โดยนำเอาสภาพปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวมรายด้าน มายกร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคชีวิตวิถีใหม่ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID- 19) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ 5 ด้าน

2.4. แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์แนวทางการพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคชีวิตวิถีใหม่ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 20 19 (COVID- 19) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ผู้เชี่ยวชาญ 5คน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Likert)

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. องค์ประกอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานศึกษาได้จากแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างจากโรงเรียนต้นแบบที่มีผลการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในด้านระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2. สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยได้วิเคราะห์ผลจากคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

3. สภาพปัจจุบัน และปัญหาของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยรวม รายด้าน

4. ยกร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคชีวิตวิถีใหม่ สถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยผู้วิจัยนำข้อมูลจากการศึกษาที่ได้จากระยะที่ 1 และ 2 โดยนำเอาสภาพปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวมรายด้านมายกร่างของแนวทางการพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคชีวิตวิถีใหม่ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ 5 ด้าน

5. แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์แนวทางการพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคชีวิตวิถีใหม่ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 20 19 (COVID- 19) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์โดยใช้สถิติวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยรวมรายด้าน

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคชีวิตวิถีใหม่ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การศึกษาองค์ประกอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับองค์ประกอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ จากโรงเรียนมีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ทั้ง 3 โรงเรียน สรุปได้ว่าองค์ประกอบหลักได้ 5 ด้าน ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการสร้างข้อสรุปจากการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้แล้วนำมาหาข้อสรุปเป็นองค์ประกอบของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมพัฒนานักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา 5) การส่งต่อนักเรียน

2. การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ พบว่า สภาพปัจจุบันระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$, S.D. = 0.47)

สภาพปัญหาของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.24)

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยรวมและรายด้าน

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพปัญหา		
	$\bar{x}$	S.D.	ค่าระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ค่าระดับ
1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.10	0.52	ปานกลาง	4.23	0.27	มาก
2. การคัดกรองนักเรียน	3.09	0.49	ปานกลาง	4.19	0.30	มาก
3. การส่งเสริมนักเรียน	3.16	0.46	ปานกลาง	4.21	0.29	มาก
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา	3.09	0.52	ปานกลาง	4.23	0.32	มาก

5. การส่งต่อ	3.08	0.54	ปานกลาง	4.20	0.26	มาก
รวม	3.11	0.47	ปานกลาง	4.21	0.24	มาก

จากตาราง 1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ พบว่า

สภาพปัจจุบันระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (= 3.11, S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่ามากที่สุด เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การส่งเสริมนักเรียน (= 3.16, S.D. = 0.46) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (= -3.10, S.D. = 0.52) การป้องกันและแก้ไขปัญหา (= 3.09, S.D. = 0.52) การคัดกรองนักเรียน (= 3.09, S.D. = 0.49) การส่งต่อ (= 3.08, S.D. = 0.54)

สภาพปัญหาในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (= 4.21, S.D. = 0.24) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่ามากที่สุด เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การป้องกันและแก้ไขปัญหา (= 4.23, S.D. = 0.32) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (= 4.23, S.D. = 0.27) การส่งเสริมนักเรียน (= 4.21, S.D. = 0.29) การส่งต่อ (= 4.20 , S.D. = 0.26) การคัดกรองนักเรียน (= 4.19, S.D. = 0.30)

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคชีวิตวิถีใหม่ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ผู้วิจัยได้ยกร่างเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคชีวิตวิถีใหม่ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถาน ศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์โดยผู้วิจัยนำข้อมูลจากการศึกษาที่ได้จากระยะที่ 1 และ 2 โดยนำเอาสภาพปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวมรายด้าน มายกร่างแนวทาง การพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคชีวิตวิถีใหม่ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา 5) การส่งต่อ

ตารางที่ 2 ลำดับร่าง แนวทางการพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคชีวิตวิถีใหม่ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยรวม

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	สภาพปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับ
1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.23	0.27	1
2. การป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.23	0.32	2
3. การส่งเสริมนักเรียน	4.21	0.29	3
4. การส่งต่อ	4.20	0.26	4
5. การคัดกรองนักเรียน	4.19	0.27	5
รวม	4.21	0.24	

นำร่างของร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคชีวิตวิถีใหม่ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และประโยชน์ของร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคชีวิตวิถีใหม่ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ได้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ 1 คน รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 1 คน ผู้อำนวยการโรงเรียน 2 คน ผู้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถานศึกษาศึกษา ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 1 คน

ตารางที่ 3 แสดงผลค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์แนวทางการพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคชีวิตวิถีใหม่ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์โดยรวม ประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ข้อที่	รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1	การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.46	0.18	มาก	4.40	0.72	มาก	4.06	0.49	มาก
2	การป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.05	0.48	มาก	3.95	0.85	มาก	4.05	0.48	มาก
3	การส่งเสริมนักเรียน	4.60	0.33	มากที่สุด	4.05	0.48	มาก	3.95	0.85	มาก
4	การส่งต่อนักเรียน	3.65	0.28	มาก	4.00	0.77	มาก	4.60	0.22	มากที่สุด

ข้อที่	รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
5	การคัดกรองนักเรียน	4.80	0.32	มากที่สุด	4.45	0.37	มาก	4.50	0.50	มาก
	รวม	4.31	0.21	มาก	4.17	0.52	มาก	4.23	0.18	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า การประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของแนวทางการพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคชีวิตวิถีใหม่ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.21) มีความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.52) และมีความเป็นประโยชน์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.18)

อภิปรายผล

แนวทางการพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคชีวิตวิถีใหม่ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์สามารถนำสรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยมาอภิปรายผล ดังนี้

1. องค์ประกอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมาครั้งนี้เพื่อทราบองค์ประกอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี หนังสือ ตำรา บทความและจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 9 ท่าน จาก 3 โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันประกอบไปด้วย โรงเรียนใหญ่พิเศษ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็กซึ่งเป็นโรงเรียนต้นแบบที่มีผลการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในด้านระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มาจัดองค์ประกอบของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานศึกษาประกอบไปด้วย 5 ด้าน 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียน 4) การป้องกันและแก้ปัญหา 5) การส่งต่อ สอดคล้องกับงานวิจัย ธานี สุขโชติ และวรกฤต เกื่อนช้าง (2563 : 6) ได้ศึกษาการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์โควิด-19 พบว่า การดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการจัดการเรียนการสอนจึงมีความจำเป็นยิ่งต่อการดำเนินงานของโรงเรียนนอกจากจะดำเนินงานตามสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 5 องค์ประกอบ คือองค์ประกอบที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลองค์ประกอบที่ 2 การคัดกรองนักเรียน องค์ประกอบที่ 3 การส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนองค์ประกอบที่ 4 การป้องกันและแก้ปัญหา และองค์ประกอบที่ 5

การส่งต่อนักเรียนให้ผู้เชี่ยวชาญทางโรงเรียนควรเตรียมตัวให้พร้อมในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ที่สอดคล้องกับมาตรการป้องกันการระบาดพร้อมกับเตรียมมาตรการต่าง ๆ เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้เรียนได้รับผลกระทบจากระบบการเรียนที่เปลี่ยนไปโดยควรดำเนินการ 6 ประการ ดังนี้ ต้องมีการเตรียมการก่อนเปิดเรียนทำตามมาตรการของกระทรวงศึกษาธิการ

2.1 สภาพปัจจุบันของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ พบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพปัจจุบันของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ได้ตระหนักเปลี่ยนแปลงของโลกและตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและในสถานการณ์ที่โควิด-19 แพร่ระบาดรัฐบาลหลายประเทศทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทย ใช้มาตรการ “กึ่งปิดเมือง” (Semi-Lockdown) และมาตรการรักษาระยะห่าง (Social Distancing) เพื่อยับยั้งการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ซึ่งส่งผลต่อการปิดสถานที่สาธารณะ รวมทั้งโรงเรียนเพื่อหลีกเลี่ยงการรวมตัวกันของกลุ่มคนจำนวนมาก ทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ได้ให้ความสำคัญกับเหตุการณ์นี้โดยทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ได้มีเว็บไซต์ที่ดูแลเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนผ่านเว็บไซต์ <http://care4u2563.sesao33.net/login.php> ซึ่งจะเป็นการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนรูปแบบOnline ที่ครูทุกคนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์สามารถเข้าถึงระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ได้อย่างรวดเร็ว ทุกที่ทุกเวลาและเป็นระบบที่เหมาะสมกับสถานการณ์แบบ New Normal หมายถึง “ความปกติในรูปแบบใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับ (ภูษิมา ภิญญสินวัฒน์. 2563 : ออนไลน์) ได้กล่าวว่า ในสถานการณ์โควิด-19 ระบาด เราควรเปลี่ยนให้ทุกๆ ที่กลายเป็นโรงเรียน เพราะการเรียนรู้ยังต้องดำเนินอยู่แม้ที่นักเรียนไม่สามารถไปโรงเรียนตามปกติในหลาย ประเทศที่ประกาศมาตรการปิดโรงเรียน รัฐบาลมักจะออกมาตรการด้านการเรียนรู้รองรับ ด้วย การเรียนทางไกลรูปแบบต่างๆ โดยพิจารณาจากเงื่อนไขความพร้อมด้านอุปกรณ์ ความพร้อมของ พ่อแม่ และความพร้อมตามช่วงวัยของเด็กสำหรับประเทศไทย ความท้าทายในการเปลี่ยนครั้งนี้ ไม่ใช่แค่การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าในสถานการณ์โควิด-19 เท่านั้น แต่ควรเป็นการ “เปลี่ยนวิกฤติ ให้เป็นโอกาส” ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้ดีกว่าเดิม ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์จึงได้พัฒนาจากระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในรูปแบบปกติมาเป็นระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในรูปแบบ Online ซึ่งสามารถตอบโจทย์ในสถานการณ์ตอนนี้ได้เป็นอย่างดีและเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคชีวิตวิถีใหม่

2.2 สภาพปัญหาของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ พบว่า สภาพปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้เนื่องมาจากครูที่ปรึกษายังไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนของระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนคือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและการแก้ไขปัญหา และ การส่งต่อนักเรียนปัญหา

ที่พบก็คือการรายงานผลการดำเนินงานไม่ต่อเนื่อง การ จัดเก็บข้อมูลไม่เป็นระบบและการ ดำเนินการไม่เป็นไปตามกำหนดใน ปฏิทินการปฏิบัติงานและมาจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความอยาก ลำบากเพราะว่าครูไม่สามารถที่จะลงไปปฏิบัติงานได้เหมือนกับสถานการณ์ปกติ คล้ายคลึงกับ อัญญา พันธ์นอก(2558 : 129) ได้ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนา การดำเนินงานตาม ระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 พบว่า สภาพการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคชีวิตวิถีใหม่ใน สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์มีแนวทางพัฒนา 5 ด้าน ดังนี้

3.1 ด้านรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ 1) สถานศึกษามี การให้ครูที่ปรึกษาสำรวจข้อมูลของนักเรียนทุกคนทุกด้านในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติด เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) 2) สถานศึกษามีการทำความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลใน สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ผ่านแอปพลิเคชันต่าง ๆ อาทิ, Google form, Google Meet, Line และ Care4U2564 3) ครูที่ปรึกษาดำเนินการรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคลโดยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนรายบุคคลผ่านเว็บไซต์ โปรแกรม Care4U2564 ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุรินทร์ที่ให้ทุกโรงเรียนได้มีการดำเนินการเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนผ่านผ่านเว็บไซต์ ซึ่ง จะเป็นการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนรูปแบบOnline คล้ายคลึงกับแนวคิดของ สันติ สุข สันติศาสนสุข และคณะ (2559 : 56) ซึ่งการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล สามารถใช้เครื่องมือ และวิธีการต่าง ๆ ดังนี้ ระเบียบสะสม แบบทดสอบ แบบสอบถาม การเยี่ยมบ้าน การสัมภาษณ์ สังคมมิติ การสังเกต อัตชีวประวัติ โดยการบันทึกข้อมูลอย่างเป็นระบบ

3.2 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ 1) สถานศึกษาควรมี การสนับสนุนจัดการสอนซ่อมเสริมทางด้านวิชาการในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ให้กับนักเรียน 2) สถานศึกษาควรมีการบูรณาการจัดกิจกรรม ต่างๆ โดยใช้เทคนิค รูปแบบ วิธีการที่หลากหลายอย่างเหมาะสม ทั้งในรูปแบบ On-line และ รูปแบบ on-site ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) 3) สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมหรืออบรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาให้กับ นักเรียนทุกกลุ่มทั้งในรูปแบบ On-line และรูปแบบ on-site 4) สถานศึกษาควรมีการจัดกิจกรรมโดย คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในรูปแบบที่หลากหลายซึ่งคล้ายคลึงกับ จิตราพร สุทธิสาร (2562 : 103) ได้ศึกษา การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของ สถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่า แนว ทางการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการป้องกันและ แก้ไข ปัญหา ให้แนวทางไว้ว่า โรงเรียนควรจัด ให้มีการประชุมและวางแผนการป้องกัน และแก้ไข ปัญหา

นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ จากนั้น มีการช่วยเหลือและติดตามผล การป้องกันและแก้ไข เช่น สิ่งเสพติด เพื่อไม่ให้เกิดขึ้นกับตัวนักเรียน

3.3 ด้านส่งเสริมนักเรียน มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ 1) ครูที่ปรึกษามีการให้คำแนะนำและให้ความรู้ในการปฏิบัติตนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) อย่างถูกต้อง 2) สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมพัฒนานักเรียนให้เข้ากับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยครูที่ปรึกษาสามารถให้ข้อมูล ในรูปแบบ On-line ในมิติต่างๆ 3) สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) เพื่อให้ครูที่ปรึกษาพบกับนักเรียนทุกวัน 4) สถานศึกษามีการวางแผนการส่งเสริม ป้องกัน และแก้ไข ให้การช่วยเหลือนักเรียนรอบด้าน เช่น การให้คำปรึกษาจากครูที่ปรึกษาและครูแนะแนวในรูปแบบ On-line และรูปแบบ on-site สอดคล้องกับมาตรการของ กระทรวงศึกษาธิการ 6 มาตรการ (2563 : 34) มีการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนทั้งนี้ทางโรงเรียนได้ทำตามมาตรการของ กระทรวงศึกษาธิการ โดยให้นักเรียนได้เรียนทางไกลผ่านดาวเทียมก่อนการเปิดเรียนหลักจากเปิดเรียนครูต้องดำเนินการสอนเสริมให้นักเรียนตั้งแต่เริ่มเพื่อเป็นการทบทวนความรู้ให้กับนักเรียนที่ได้เรียนทางไกลผ่านดาวเทียมมาแล้วและยังคล้ายคลึงกับ จิตราพร สุทธิสาร (2562 : 103) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่า แนวทางการการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ให้แนวทางไว้ว่า โรงเรียนควรส่งเสริมนักเรียนที่มีความรู้พิเศษและนักเรียนที่มีปัญหาด้านการเรียนรู้โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมโฮมรูมทุกเช้า มีการประชุมผู้ปกครองทุกปีการศึกษา จัดกิจกรรมโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วม เช่น กีฬาสี วันสำคัญ ต่างๆ โรงเรียนได้จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้กล้าแสดงออก แสดงความคิดเห็นและกล้าที่จะแสดง ความคิดความสามารถของตนเองทั้งภายในห้องเรียนและสาธารณชน โรงเรียนส่งเสริมนักเรียน หลายด้าน เช่น ด้านวิชาการมีการจัดการเรียนการสอนตามความสนใจของเด็ก เช่น มีภาคปกติ และมี ห้องเรียน IEP มีป้ายนิเทศให้นักเรียนได้แสดงผลงานทางวิชาการ มีการส่งเสริมประชาธิปไตย โดยจัดให้มีการเลือกตั้งสภานักเรียน มีการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

3.4 ด้านการส่งต่อนักเรียน มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ 1) สถานศึกษาควรมีการเก็บข้อมูลนักเรียนอย่างเป็นระบบเพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผน การส่งเสริม ป้องกัน และแก้ไข ให้การช่วยเหลือนักเรียนต่อไปในการส่งต่อภายนอก 2) สถานศึกษาพิจารณาข้อมูลของนักเรียนที่มีปัญหาเพื่อการส่งต่อ 3) ครูที่ปรึกษามีการส่งต่อภายในสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาไปงาน/อนามัยโรงเรียน/งานแนะแนว/งานส่งเสริมกิจการนักเรียน/งานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด/งานทะเบียนวัดผล เป็นต้น 4) สถานศึกษามีการดำเนินการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาซึ่งสอดคล้องกับ จิตราพร สุทธิสาร (2562 : 103) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1 พบว่า แนวทางการการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการส่งต่อนักเรียน ให้แนวทางไว้ว่า โรงเรียนควรมีการส่งต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อแก้ไข และติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

โรงเรียนควรจัดทำบันทึกข้อมูลนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องเพื่อจะได้ส่งต่อไปให้กับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน หรือ ผู้เชี่ยวชาญ

3.5 ด้านการคัดกรองนักเรียน มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ 1) สถานศึกษาควรมีแบบประเมินตนเองสำหรับนักเรียนช่วงเรียนออนไลน์ เพื่อเฝ้าระวังและป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) 2) สถานศึกษามีการจัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคัดกรองนักเรียน ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพื่อให้ครูปฏิบัติได้ อย่างถูกต้อง 3) สถานศึกษาควรมีการใช้แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ผ่านทางเว็บไซต์ของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข หรืออื่นๆ 4) สถานศึกษามีการแบ่งกลุ่มนักเรียนการคัดกรองนักเรียนอย่างชัดเจนเพื่อที่จะสามารถแก้ปัญหาเด็กแต่ละกลุ่มได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งคล้ายคลึงกับ จิตราพร สุทธิสาร (2562 : 102) ได้ศึกษา การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่า แนวทางการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการคัดกรองนักเรียนให้แนวทางไว้ว่า โรงเรียนควรมีการคัดกรองนักเรียนอย่างชัดเจนโดยแยกกลุ่ม คือ การจัดการเรียนการสอนโดยแยกเด็กพิเศษ เรียนในห้องเรียนเป็นกลุ่มซึ่งไม่รวมกับเด็กปกติจะเรียนร่วมเฉพาะวันที่มีกิจกรรมการคัดกรองนักเรียนจะแบ่งเป็น กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มปัญหา โดยจะมีการให้คำปรึกษาเบื้องต้นกับนักเรียน กลุ่มปกติดำเนินการส่งเสริม กลุ่มปัญหาให้มีการแก้ไขเขียนรายงาน กลุ่มเสี่ยงดำเนินการส่งต่อสรุปผลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการศึกษา โรงเรียนมีการคัดกรองนักเรียนอย่างเป็นระบบ และจะประเมินผลนักเรียนเป็นรายบุคคล

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การวิจัย เรื่องแนวทางการพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในยุคชีวิตวิถีใหม่ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ได้พัฒนาเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนซึ่งถือว่าเป็นเรื่องสำคัญสำหรับผู้เรียนเป็นอย่างมากและยังสามารถนำไปปรับเปลี่ยนวิธีการดูแลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ทันสมัยและเข้ากับเหตุการณ์ที่มีความเปลี่ยนแปลงที่เราไม่เคยคาดคิดว่าจะเกิดขึ้นเช่นในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

เอกสารอ้างอิง

- กรมสุขภาพจิต. (2544). **คู่มือที่ปรึกษากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน**. กรุงเทพฯ : ยูเรนัส อิมเมจกรุ๊ป.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546 ข). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- จิตราพร สุทธิสาร. (2562). **การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาเอกชน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1**

- วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธานี สุขโชโต และวรกฤต เกื้อนช้าง. (2563). การดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์โควิด-19. *บัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์*, 8(2), 143- 154.
- บุญทิพย์ สิริรังศรี. (2563). การจัดการเรียนการสอนออนไลน์สู่กรอบมาตรฐานวิชาชีพการสอนและสนับสนุนการเรียนรู้ระดับอุดมศึกษา. *วารสารวิชาการราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์*, 2(3), 1- 17.
- ภูษิมา ภิญโญสินวัฒน์. (2563), *จัดการเรียนการสอนอย่างไรในสถานการณ์โควิด-19: จากบทเรียนต่างประเทศสู่การจัดการเรียนรู้ของไทย*. [ออนไลน์,แหล่งที่มา: <https://dri.or.th/2020/05/examples-of-teaching-and-learning-in-covid-19-pandemic>, (15กรกฎาคม 2563)
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2554*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.
- สันติสุข สันติศาสนสุข และคณะ. (2559). *การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน*. กรุงเทพฯ : สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์.(2564). *ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการจัดการเรียนการสอน : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์*.
- อัษฎายุท โพธิ์นอก. (2558). *สภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Biddle, Virginia Sue. (2009, February) “Student Assistance Program Outcomes of Students at Risk for Suicide,” *Dissertation Abstracts International*. 69(8) : unpagued.

